

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

УДК 37.014.5: 37.091

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14561853>

**Вплив сучасних освітніх технологій на підготовку фахівців у
професійній освіті України**

Самусь Тетяна Володимирівна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та технології
сільськогосподарського виробництва Глухівського національного
педагогічного університету імені Олександра Довженка, 41400, м. Глухів,
вул. Київська 24, Україна, tatjana12samv@gmail.com
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1575-6989>

Геревенко Андрій Михайлович,

старший викладач кафедри технологій навчання, охорони праці та дизайну
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО
«Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук
України, 09108, м. Біла Церква, вул. Леваневського 52/4, Україна,
gerevenkoandrey@gmail.com, ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1535-6408>

Островська-Бугайчук Ірина Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних наук
Житомирського військового інституту ім.С. П. Корольова, 10001,
м. Житомир, просп. Миру 21, Україна,
irina-2008_84@ukr.net, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9371-0348>

Прийнято: 08.12.2024 | Опубліковано:

***Анотація:** Метою статті є вивчення впливу сучасних освітніх технологій на підготовку фахівців у системі професійної освіти України. Особливу увагу приділено інтеграції цифрових інструментів, використанню інноваційних педагогічних підходів та розробленню ефективних освітніх стратегій для підвищення якості професійної підготовки. У дослідженні використовувалися методи аналізу, синтезу, порівняння та узагальнення. Теоретичний аналіз літературних джерел дозволив окреслити провідні тенденції у впровадженні освітніх інновацій. Методологія порівняння традиційних і сучасних підходів до навчання була застосована для визначення їхньої ефективності та перспектив інтеграції новітніх технологій в освітній процес. У **результатах** дослідження з'ясовано, що використання сучасних освітніх технологій, таких як електронні навчальні платформи, інтерактивні симулятори та віртуальні лабораторії, значно підвищує рівень засвоєння знань і формування професійних компетентностей здобувачів освіти. Цифрові інструменти сприяють персоналізації освітнього процесу, підвищують мотивацію та зацікавленість здобувачів у навчанні. Педагогічні підходи, орієнтовані на розвиток критичного мислення, проєктної діяльності та роботи в команді, продемонстрували високу ефективність у підготовці сучасних фахівців. Водночас було виявлено певні виклики, зокрема необхідність підвищення цифрової компетентності викладачів і адаптації освітніх стратегій до потреб ринку праці. У **висновках** підсумовано, що впровадження сучасних освітніх технологій у професійну освіту України є важливим кроком до підвищення якості підготовки фахівців. Використання цифрових інструментів, інноваційних педагогічних підходів і адаптивних освітніх стратегій сприяє формуванню конкурентоспроможних спеціалістів, здатних відповідати вимогам сучасного ринку праці. Для подальшого розвитку професійної освіти необхідно впроваджувати програми підвищення*

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

кваліфікації викладачів, розробляти нові методології навчання та забезпечувати доступність сучасних технологій для всіх учасників освітнього процесу.

***Ключові слова:** професійна підготовка, освітні інновації, цифрові інструменти, педагогічні підходи, навчальні стратегії.*

**The influence of modern educational technologies on the training of specialists
in vocational education of Ukraine**

Tetiana Samus,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Vocational Education and Agricultural Production Technology of the Hlukhiv National Pedagogical University named after Oleksandr Dovzhenko, 41400, Hlukhiv, st. Kyivska 24, Ukraine, tatjana12samv@gmail.com
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1575-6989>

Andrii Herevenko,

Senior Lecturer of the Department of Training Technologies of the Labor Safety and Design of the Bila Tserkva Institute of Continuous Professional Education State Institution of Higher Education “University of Education Management” of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, 09108, Bila Tserkva, st. Levanevskoho 52/4, Ukraine, gerevenkoandrey@gmail.com
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1535-6408>

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Iryna Ostovska-Buhaichuk,

Candidate of Pedagogic Sciences, Associate Professor of the Department of Social Sciences of the Zhytomyr Military Institute named after S. P. Korolyov, 10001, Zitomyr, ave. Myru 21, Ukraine, irina-2008_84@ukr.net
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9371-0348>

***Abstract:** The **purpose** is to study the impact of modern educational technologies on the training of specialists in the vocational education system of Ukraine. Particular attention is paid to the integration of digital tools, the use of innovative pedagogical approaches and the development of effective educational strategies to improve the quality of vocational training. **Methods:** The research used methods of analysis, synthesis, comparison and generalization. Theoretical analysis of literary sources allowed to outline the leading trends in the implementation of educational innovations. The methodology of comparing traditional and modern approaches to learning was applied to determine their effectiveness and prospects for integrating new technologies into the educational process. **Results:** the study showed that the use of modern educational technologies, such as electronic learning platforms, interactive simulators and virtual laboratories, significantly increases the level of knowledge acquisition and the formation of professional competencies of education seekers. Digital tools contribute to the personalization of the educational process, increase the motivation and interest of education seekers in learning. Pedagogical approaches focused on the development of critical thinking, project work and teamwork have demonstrated high efficiency in training modern specialists. At the same time, certain challenges were identified, in particular the need to improve the digital competence of teachers and adapt educational strategies to the needs of the labor market. **Conclusions:** the introduction of modern educational technologies into vocational education in Ukraine is an important step towards improving the*

quality of specialist training. The use of digital tools, innovative pedagogical approaches and adaptive educational strategies contributes to the formation of competitive specialists who are able to meet the requirements of the modern labor market. For the further development of vocational education, it is necessary to implement teacher training programs, develop new teaching methodologies and ensure the availability of modern technologies for all participants in the educational process.

Keywords: *professional training, educational innovations, digital tools, pedagogical approaches, educational strategies.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах розвитку суспільства й ринку праці професійна освіта в Україні постає перед викликами, пов'язаними з необхідністю підвищення якості підготовки фахівців. Глобалізація, швидкий розвиток технологій та інтеграція України до міжнародного освітнього простору зумовлюють потребу у впровадженні інноваційних підходів до професійної підготовки.

Традиційні форми й методи навчання, хоча й залишаються актуальними, часто не відповідають вимогам сучасного світу. Застарілі методології не забезпечують достатньої гнучкості та адаптивності до індивідуальних потреб здобувачів освіти й вимог ринку праці. У зв'язку з цим особливого значення набуває інтеграція сучасних освітніх технологій, зокрема цифрових інструментів, інтерактивних платформ та інноваційних педагогічних підходів.

Попри наявність багатьох перспективних освітніх рішень, їх впровадження в професійну освіту України виявляє низку проблем. Серед основних – недостатній рівень цифрової грамотності викладачів, обмежене фінансування закладів освіти, що ускладнює доступ до актуальних технологій,

а також низький рівень адаптації освітніх програм до вимог сучасного ринку праці.

Ще одним важливим аспектом є необхідність розробки ефективних освітніх стратегій, які б забезпечували інтеграцію інновацій у процес формування професійних компетентностей. Це вимагає глибокого аналізу наявних методів та визначення найбільш ефективних підходів, здатних задовольнити потреби як здобувачів освіти, так і роботодавців.

Отже, проблема впровадження сучасних освітніх технологій у професійну освіту України є багатогранною й потребує комплексного підходу. Її розв'язання має стати важливим напрямом реформування освітньої системи, що сприятиме забезпеченню якісної професійної підготовки й відповідатиме викликам часу та вимогам ринку праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд наукових праць доводить, що впровадження інноваційних технологій в освітній процес, зокрема у сфері професійної підготовки, привертає значну увагу дослідників. Так, О. П. Ноздрова досліджує процес формування професійної компетентності майбутніх викладачів у закладах вищої освіти, наголошуючи на важливості сучасних освітніх підходів. Однак робота вченої лише частково висвітлює питання інтеграції цифрових технологій в освітній процес [1]. Подібну тему розглядає Л. С. Гільтай, аналізуючи вплив цифрових освітніх технологій на стан вищої освіти. Науковиця підкреслює їхню роль у покращенні доступу до знань і підвищенні якості освітнього процесу, але не деталізує специфіку застосування цих технологій у різних галузях професійної підготовки [2].

О. В. Кондрашова, О. М. Дещенко та Ю. Ю. Ходикіна акцентують на значенні soft skills, підкреслюючи необхідність інтеграції цих компетенцій у систему вищої освіти. Проте їхнє дослідження залишає поза увагою питання

комбінованого навчання soft i hard skills, яке є критично важливим для всебічного розвитку фахівців [3]. Аналогічно й І. В. Гевко та О. М. Торубара звертаються до проблематики формування інформаційних компетенцій для підготовки майбутніх спеціалістів, однак у роботі науковців відсутній аналіз перспектив використання новітніх цифрових платформ [4]. Водночас О. М. Шевченко досліджує інноваційні методи навчання української мови для іноземних здобувачів освіти, пропонуючи цікаві підходи, проте ці результати обмежуються лише вузькою спеціалізацією [5].

Г. О. Шліхта вивчає зв'язок між розвитком ІТ-галузі та професійною підготовкою відповідних фахівців, підкреслюючи необхідність оновлення освітніх стандартів. [6]. С. С. Шевчук аналізує вплив сучасних освітніх технологій на підготовку кваліфікованих робітників, але дослідження авторки переважно стосується традиційних методів, залишаючи питання цифровізації поза увагою [7].

Р. Гуревич, Л. Коношевський та Н. Опушко з'ясовують проблеми цифровізації освіти, акцентуючи на її перспективах у сучасному суспільстві, але аналіз зосереджується лише на загальних викликах, не висвітлюючи окремих аспектів цифрової трансформації професійної освіти [8]. А. Ф. Литвин розглядає інноваційні педагогічні технології, аналізуючи їхній потенціал у сучасній освітній практиці [9]. Л. В. Сліпчишин також вивчає новітні підходи в педагогіці, звертаючи увагу на їхню значущість для освітнього процесу. Проте в роботах учених відсутній цілісний підхід до інтеграції цих технологій у професійно-технічну освіту [10].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний прогрес у дослідженні впливу сучасних освітніх технологій, залишаються нерозв'язаними питання комплексної цифровізації професійної освіти в Україні. Наше дослідження спрямоване на усунення цих недоліків

через створення підходів для раціонального застосування сучасних технологій у процесі підготовки фахівців та аналіз їхнього впливу на підвищення якості професійної освіти.

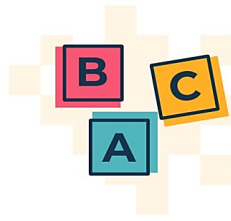
Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження впливу сучасних освітніх технологій на підготовку фахівців у професійній освіті України.

Основні завдання:

- 1) дослідити сучасний стан упровадження освітніх технологій у систему професійної освіти України та визначити основні тенденції їхнього використання;
- 2) розробити практичні рекомендації щодо інтеграції сучасних освітніх технологій в освітній процес із метою підвищення якості підготовки фахівців;
- 3) оцінити вплив упроваджених технологій на формування основних компетентностей, необхідних для задоволення вимог сучасного ринку праці.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. Інформаційні технології й процес цифровізації вже міцно увійшли в усі сфери життя та розвитку суспільства. Сьогодні виникає гостра потреба у створенні, вдосконаленні та розвитку сучасного програмного забезпечення. Це підкреслює важливість підготовки нових спеціалістів у галузі ІТ. Заклади вищої освіти активно розширюють спектр спеціальностей для підготовки майбутніх ІТ-професіоналів [6, с. 225-226].

Розвиток і впровадження інноваційних технологій у сфері освіти спрямовані на створення інтенсивних методик, розробку навчальних курсів і програм, а також упровадження модульного підходу до організації освітнього процесу. Важливим елементом цього є науково-методичне забезпечення, яке

передбачає використання діагностичних інструментів, тестів для професійної орієнтації та методик оцінювання соціально-психологічних характеристик. Соціально-економічні зміни стали потужним поштовхом до модернізації методів і технологій організації освітнього процесу в закладах освіти різного типу, що передбачає оновлення змісту освіти, зміну структури та впровадження нових навчальних дисциплін.

Практична підготовка та перепідготовка педагогів набуває особливого значення в умовах необхідності опанування й поширення новітнього педагогічного досвіду.

Інноваційні технології в закладах вищої освіти не лише сприяють формуванню професійних компетенцій, але й забезпечують усвідомлення тенденцій та динаміки змін у професійній сфері. Це відкриває можливості для оцінювання перспектив розвитку власної професії, що можна порівняти з аналізом «першої похідної» її еволюції. Для досягнення цього необхідно, щоб освітні ресурси створювали когнітивний простір, здатний відображати прогрес та підвищення якості відповідної галузі [9, с. 75].

Виклики XXI століття ставлять перед сучасною освітою завдання розвивати цифрову грамотність на всіх етапах безперервного навчання. Це вимагає від викладачів розвитку цифрових компетенцій, зокрема здатності створювати цифрові наративи, які сприятимуть формуванню необхідних навичок у здобувачів освіти [2, с. 41].

Інтеграція інноваційних технологій в освітній процес професійної освіти України вимагає розробки рекомендацій, які б відповідали потребам ринку праці та сприяли підвищенню якості підготовки фахівців. Це передбачає впровадження адаптивного навчання, використання змішаних форматів освіти, оптимізацію освітніх програм для практичної орієнтації та розвиток цифрової грамотності. Викладачі повинні бути готові до впровадження

інноваційних рішень, що передбачає підвищення кваліфікації та вивчення сучасних педагогічних методик. Акцент має робитися на співпраці з бізнесом для забезпечення релевантності навчання до реальних умов праці.

Дослідження сучасного стану впровадження освітніх технологій у систему професійної освіти України демонструє поступове оновлення підходів до освітнього процесу. Використання цифрових платформ, онлайн-курсів, симуляторів і технологій віртуальної реальності стає поширеною практикою, хоча їхня інтеграція є нерівномірною через фінансові та інфраструктурні обмеження. Основними тенденціями є зміщення акценту на практичне навчання, персоналізація освітніх траєкторій та розвиток компетенцій, необхідних для адаптації до швидкозмінного ринку праці.

Сучасний педагог повинен мати не лише ґрунтовні знання, необхідні для професійної діяльності, але й уміти творчо інтегрувати їх в освітній процес. Це передбачає вміння визначати цілі пізнавальної діяльності, обирати оптимальні методи їх досягнення, ефективно використовувати різноманітні інформаційні ресурси, знаходити та аналізувати релевантну інформацію, критично оцінювати отримані результати, організовувати власну діяльність і продуктивно співпрацювати зі здобувачами освіти [4, с. 29].

Сьогодні заклади освіти всіх рівнів оснащені комп'ютерною технікою, а педагоги пройшли навчання та підвищення кваліфікації у сфері використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Сучасне суспільство вийшло на новий етап технологічного розвитку [8, с. 28].

Справжній професіонал потребує глибокого розуміння сучасних інноваційних технологій, концепцій і методів, що застосовуються в освітній діяльності. Зокрема, це стосується таких підходів, як діяльнісний, компетентнісний, особистісно орієнтований, системний, технологічний та

інших, які сприяють підвищенню якості освіти та її відповідності вимогам сучасного суспільства.

Упровадження сучасних технологій сприяє формуванню основних компетентностей здобувачів освіти, що відповідають вимогам сучасного ринку праці. Такі компетенції, як критичне мислення, креативність, уміння працювати в команді, цифрова грамотність і здатність до самостійного навчання, набувають розвитку завдяки інтерактивним і практико орієнтованим методикам. Освітні технології також дають можливість забезпечити індивідуальний підхід до освітнього процесу, що підвищує мотивацію здобувачів освіти й покращує їхню готовність до професійної діяльності в умовах постійних змін.

Сучасний період світового економічного та соціального розвитку характеризується повсюдною цифровізацією. Новітні інформаційні та комунікаційні технології викликають системні зміни в усіх сферах суспільного життя. Вища освіта як одна з основних сфер людської діяльності не може залишатися осторонь цього процесу. Одним із головних проявів віртуалізації суспільства стає тенденція до цифровізації освіти. Цей новий тренд глобального розвитку, що прийшов на зміну інформатизації та комп'ютеризації, ґрунтується на цифровому представленні інформації. У масштабах економічного та соціального життя як окремих країн, так і всього світу, цифровізація сприяє підвищенню ефективності економіки та поліпшенню якості життя.

Детальне дослідження цифровізації передбачає аналіз її сутності, способів цифрового представлення інформації, співвідношення понять «диджиталізація» та «цифрова економіка», методів оцінки, передумов, а також можливих ризиків і негативних наслідків цього процесу. З одного боку, розвиток цифрових технологій розглядається як прогресивний крок до

глобального суспільства, об'єднаного спільними цілями та цінностями; з іншого боку – існує критика цифровізації через її можливий негативний вплив, зокрема втрату свободи, маніпуляції свідомістю, а також кризу ідентичності та гуманізму [11, с. 75-76].

Для ефективного управління процесом цифровізації освіти потрібна інноваційна цифрова педагогіка. Ця галузь виникла завдяки впровадженню сучасних технологій в освітній процес, таких як інтерактивні проектори, електронні дошки, використання електронної пошти для обміну інформацією та інших новітніх рішень, що стали можливими завдяки розвитку цифрових інструментів. У межах цифрової педагогіки важливим завданням є створення освітнього контенту, який би інтегрував сучасні технології. Значні перспективи для персоналізації, адаптації та автоматизації освітнього процесу сьогодні забезпечує використання штучного інтелекту (далі – ШІ).

На сучасному етапі виокремлюють два основні підходи до визначення терміна «штучний інтелект». Згідно з першим підходом, ШІ розглядається як система, здатна демонструвати творчі здібності, притаманні людському інтелекту. Другий підхід трактує ШІ як науку й технологію, що спрямовані на розробку інтелектуальних машин, зокрема комп'ютерних програм [12, с. 941–942].

Таблиця 1

Основні принципи впровадження ШІ в освітній процес

Принцип	Опис
Персоналізація	Адаптація навчального контенту та методів до індивідуальних потреб і можливостей кожного здобувача освіти

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ: НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Активна участь	Стимулювання здобувачів освіти до активної взаємодії з освітніми матеріалами, включаючи інтерактивні завдання та обговорення
Сприяння співпраці	Використання технологій для підтримки колективної роботи здобувачів освіти, обміну знаннями та групових проєктів
Безпека даних	Захист персональних даних здобувачів освіти та забезпечення конфіденційності інформації в освітньому середовищі.

Джерело: розроблено авторами

Цифрові технології позитивно впливають на вищу освіту, роблячи освітні ресурси більш доступними, сприяючи глобальній взаємодії між здобувачами освіти та викладачами, розширюючи можливості для дистанційного навчання та забезпечуючи рівність умов для всіх учасників освітнього процесу. Завдяки цим технологіям здобувачі освіти мають доступ до актуальної інформації, можуть брати участь у віртуальних освітніх середовищах і розвивати навички, необхідні для успішної професійної діяльності в сучасному світі.

Пандемія COVID-19 призвела до запровадження карантинних обмежень, які змусили всі заклади освіти перейти на дистанційне навчання. Згодом дистанційна форма стала невіддільною частиною освітнього процесу. Викладачі та здобувачі освіти отримали можливість використовувати інноваційні технології, такі як штучний інтелект, віртуальна та доповнена реальність, елементи гейміфікації, різноманітні цифрові інструменти та застосунки.

Дистанційне навчання є складним і неоднозначним методом організації освітнього процесу. Його переваги та недоліки можуть варіюватися залежно від умов та ситуації, у якій перебуває конкретний здобувач освіти. Один із підходів до вдосконалення освітніх програм і методів викладання у закладах вищої освіти полягає в упровадженні сучасних технологій та інноваційних рішень, що відповідають актуальним викликам. Наприклад, використання електронних ресурсів, таких як підручники, відеолекції, онлайн-курси, інтерактивні заняття, сприяє значному підвищенню якості освіти. Технології, зокрема розширена (далі – XR), доповнена (далі – AR) та віртуальна реальність (далі – VR), відкривають нові горизонти для створення більш інтерактивного та захопливого освітнього процесу [13, с. 214–215].

Майбутні дослідження у сфері застосування ШІ в освіті можуть зосереджуватися на аналізі його впливу на роботу викладачів. Важливо вивчити, як технології ШІ змінюють підходи до освітнього процесу, управління і вимоги до професійного зростання педагогів. Особливу увагу варто приділити аналізу етичних і соціальних аспектів використання ШІ в освіті, зокрема таких питань, як захист конфіденційності даних, упередженість алгоритмів і забезпечення справедливості. Дотримання надійних стандартів захисту даних та їхньої безпеки є важливим фактором для формування довіри здобувачів освіти, викладачів та адміністрації до застосування ШІ в освітньому процесі. Дослідження того, як здобувачі освіти сприймають технології ШІ в освіті, є визначальним для розуміння їхньої взаємодії з цими технологіями та реакції на них в освітньому середовищі. Досвід і переконання здобувачів освіти в роботі з ШІ мають значний вплив на прийняття й ефективність цих інновацій. Орієнтація на сприйняття здобувачів освіти допомагає викладачам розв'язувати актуальні проблеми, адаптувати освітні методи та створювати цікавіші й ефективніші інструменти на основі ШІ. Крім

того, аналіз їхнього ставлення до ІІІ сприяє виявленню бар'єрів, які можуть заважати успішному впровадженню цих технологій, наприклад, проблеми з конфіденційністю даних. Це сприяє розробці стратегій для подолання цих перешкод і покращення результатів освітнього процесу. Дослідження цих аспектів допоможе науковцям краще зрозуміти роль ІІІ в освіті та максимально реалізувати його потенціал у майбутньому [14, с. 180].

Ефективне впровадження основних принципів і завдань підвищення якості професійної освіти здебільшого залежить від удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Це дає можливість підтримувати їхню професійну компетентність, ураховувати індивідуальні особливості та освітні запити, стимулювати розвиток цих потреб і підвищувати мотивацію до творчої педагогічної діяльності. Такий підхід сприяє впровадженню інновацій в освіту та професійну підготовку, враховуючи сучасні тенденції євроінтеграції.

Система забезпечення якості вищої та професійної освіти повинна концентруватися на кількох основних напрямках. Зокрема, вона має гарантувати підготовку нової генерації кваліфікованих фахівців у сферах науки, виробництва та послуг. Крім того, важливо досягати високого рівня професійної компетентності учасників освітнього процесу та формувати довіру між ними.

Необхідним є постійний розвиток і оновлення державних стандартів освіти, а також удосконалення освітніх програм і науково-методичного забезпечення. Велике значення має інноваційний підхід до організації освітнього процесу, що дає можливість зробити його ефективним та таким, що відповідає сучасним викликам [15].

Висновки. У процесі інтеграції сучасних освітніх технологій у професійну освіту України спостерігається поступовий перехід до

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ: НАУКОВІ ЗАПИСКИ

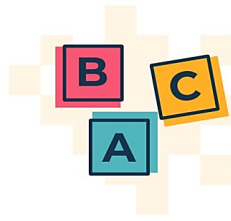
інноваційних і практично орієнтованих методів освітнього процесу. Використання цифрових платформ, онлайн-курсів, віртуальної реальності та інших технологій відкриває нові можливості для персоналізації освіти, розвитку ключових компетентностей та підготовки фахівців, які відповідають вимогам сучасного ринку праці.

Основними тенденціями є зміщення акценту на практичне навчання, співпрацю з бізнесом та розвиток цифрової грамотності. Для успішної реалізації цих змін важливо забезпечити постійне підвищення кваліфікації викладачів та вивчення сучасних педагогічних методик. Упровадження інноваційних рішень вимагає активної участі педагогічних працівників і розвитку їхніх компетенцій у роботі з новітніми технологіями, зокрема штучним інтелектом.

Цифровізація освіти сприяє глобалізації навчання, доступу до ресурсів та створенню рівних умов для здобувачів освіти. Водночас виникають нові виклики, зокрема, питання безпеки даних та етичні аспекти використання ШІ, що потребують ретельного аналізу та розробки відповідних стандартів.

Перспективи подальших досліджень у сфері цифровізації освіти зосереджуються на необхідності підвищення її ефективності через персоналізацію освітніх програм, упровадження нових технологій та розвиток сучасних підходів до управління освітнім процесом. Особливу увагу варто приділити вивченню можливостей адаптації освітніх матеріалів до індивідуальних потреб здобувачів освіти, використанню цифрових платформ, VR/AR технологій та інноваційних інструментів, а також удосконаленню моделей гібридного освітнього процесу й цифрового моніторингу.

Успішна інтеграція цих інновацій у професійну освіту може значно покращити її якість, підвищити конкурентоспроможність випускників та забезпечити їхню готовність адаптуватися до швидких змін на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Ноздрова О. П. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя у закладах вищої освіти. *Сучасні проблеми навчання і виховання : збірник наукових праць*. Одеса, 2022. С.112–122. URL: dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/16081 (дата звернення: 19.09.2024)
2. Гільтай Л.С. Вплив цифрових освітніх технологій на сучасний стан вищої освіти. *Педагогічні науки. Збірник наукових праць*. 2019. № 145. С. 37–47. DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-145.2019.04>
3. Кондрашова О. В., Дещенко О. М., Ходикіна Ю. Ю. Передові інновації в навчанні soft skills: Перспективи та прогнози для вищої освіти України. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 8. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13131756>
4. Гевко І. В., Торубара О. М. Вплив інформаційних компетенцій на підготовку майбутнього фахівця. *Педагогічні науки*. 2019. № 1 (157). С. 28–33. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.2620783>
5. Шевченко О. М. Інноваційні методи та сучасні інформаційні технології у навчанні української мови іноземних студентів. *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали. Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 19 березня 2020 р.)*. Полтава, 2020. С. 256–258. URL: <https://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/12424> (дата звернення: 19.09.2024)
6. Шліхта Г. О. Вплив сучасного стану розвитку ІТ-галузі України на проблему професійної підготовки ІТ-фахівців. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2022. № 64. С. 225–232. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-64-225-232>

7. Шевчук С. С. Сучасні освітні технології у професійній підготовці кваліфікованих робітників. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2022. 158 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732052> (дата звернення: 19.09.2024)
8. Гуревич Р., Коношевський Л., Опушко Н. Цифровізація освіти сучасного суспільства: проблеми, досвід, перспективи. *Освітологічний дискурс*. 2022. № 3–4. С. 22–46. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2022.342>
9. Литвин А. Ф. Впровадження у процес навчання інноваційних педагогічних технологій. *Збірник наукових праць ЛОГОС*. 2020. № 2. С. 74–76. DOI: <https://doi.org/10.36074/13.03.2020.v2.25>
10. Сліпчишин Л. В. Упровадження сучасних педагогічних технологій в систему професійно-технічної освіти. *Проблеми освіти: збірник наукових праць*. 2019. № 92. С. 178–183. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33412> (дата звернення: 19.09.2024)
11. Демянчук М., Боднарук І. Цифровізація освіти як вектор підготовки фахівців XXI століття. *Viae Educationis: Studies of Education and Didactics*. 2022. № 4. С. 74–81. URL: <https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/ve/4/ve409.pdf> (дата звернення: 19.09.2024)
12. Моторіна В. Г., Різак Г. В., Небеленчук І. О. Педагогічні стратегії впровадження штучного інтелекту в освітній процес закладів вищої освіти України. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 9 (27). С. 937–951. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9\(27\)-937-951](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9(27)-937-951)
13. Жукова Т. А., Черновол Є. О., Різак Г. В. Стратегії адаптації та розвитку вищої освіти у післявоєнний період: аналіз інноваційних підходів, їх вплив на якість освіти та результати вищої освіти. *Перспективи та інновації*

науки. 2024. № 3 (37). С. 210–222. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3\(37\)-210-222](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-3(37)-210-222)

14. Zadorina O., Hurskaya V., Sobolyeva S., Grekova L., Vasylyuk-Zaitseva S. The Role of Artificial Intelligence in Creation of Future Education: Possibilities and Challenges. *Futurity Education*. 2024. Vol. 4. № 2. P. 163–185. DOI: <https://doi.org/10.57125/FED.2024.06.25.09>

15. Шевчук С. С. Вектори підвищення якості професійної підготовки фахівців у сучасних умовах. *Імідж сучасного педагога: Розвиток професійної компетентності педагога*. 2020. № 3 (192). С. 5–9. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728589> (дата звернення: 19.09.2024)